

Tartu Ülikooli Raamatukogu *Estica/Baltica* tähestik- ja märksõnakataloog
(kirjandus aastatest 1945-2000)
(koostatud 1991-2000)

Infoleht kataloogile nr 37c

Kataloogi ülesanne:

Aastatel 1991-2000 Ruth Michelsoni juhtimisel koostatud *Estica/Baltica* tähestik- ja märksõnakataloogi ülesandeks oli teha lugejatele kättesaadavaks aastatel 1945-2000 ilmunud TÜ raamatukogus asuv *Estica/Baltica* alane kirjandus autorite, pealkirjade ja märksõnade järgi.

Suurus:

2016. a juunis paiknes kaartkataloog 24 kataloogikastis. Kuna tegemist oli üsna väikesemahulise kataloogiga, siis käsitlen tähestik- ja märksõnakataloogi ühtse kataloogina.

Sisu:

Kataloogis kajastus aastatel 1945-2000 ilmunud TÜ raamatukogus olev *Estica/Baltica* alane kirjandus (raamatud, perioodikaväljaanded, dissertatsioonid, separaadid, aga ka artiklid ja retsensioonid).

Kataloog koosnes:

- a) Tähestikkataloog ladina tähestikus (4 kasti + 1 kast täiendkirjetega)
- b) Tähestikkataloog slaavi tähestikus (3 kasti + 1 kast täiendkirjetega)
- c) Perioodika- ja jätkväljaanded (2 kasti)
- d) Artiklite ja retsensioonide kirjed (2 kasti)
- e) Märksõnakataloog (12 kasti) – rubriigisiselt olid ühises alfabeedis eestikeelsed ja ladina tähestikus võõrkeelsed kirjed, seejärel slaavi tähestikus kirjed.

Tähestikkataloogides olid kirjed autorite ja pealkirjade järgi alfabeetilises järjestuses. Märksõnakataloogis olid järjestuse aluseks temarubriigid ja allrubriigid. Märksõnastamisel oli aluseks võetud juba olemasolevad eesti- ja võõrkeelse kirjanduse märksõnakataloogide märksõnastikud.

Kirje:

Väljaannete kataloogimisel ja kaartide tellimisel kopeeriti kaardid ka *Estica/Baltica* kataloogi jaoks. Seega oli kirjetes olemas kogu vajalik info: autor(id), pealkiri, ilmumiskoht, kirjastus, ilmumisaasta ja lehekülgede arv. Kaardi vasakul ülانurgas olid erinevad kohaviidad sõltuvalt sellest, millises kogus väljaanne asus (näiteks: B-3954, XI B-577, Per. B-8305, Est B-2065, Diss Trt. 436876).

Ajaloost:

Kataloogi asuti koostama 1991. a seoses *Estica* sektori loomisega vana raamatu osakonna juurde ja Ruth Michelsoni tööleasumisega sektorijuhatajana. Tema kutsutigi jätkama tööd väärtusliku *Estica* koguga ja seda korda seadma. Tartu Ülikooli raamatukogu kataloogitoimkonna 1992. a aruandes on kirjas, et uuema *Estica* alase kirjanduse kohta otsustati koostada eraldi tähestikkataloog ja märksõnakataloog ning et töödega on juba alustatud. *Estica* sektori juhatajal R. Michelsonil olid suured unistused, näiteks luua *Estonica*-alane koondandmebaas jms, kuid erinevatel põhjustel polnud sektori tööl soovitud tulemusi.

Kaheldi ka, kas on mõttekas luua sisuliselt nii sügavuti minevat märksõnakataloogi, mille koostamine on väga kallis ja palju aega nõudev. Raamatukogu töö põhjaliku ümberkorraldamise käigus 2000. aastal Estica sektor likvideeriti ja kataloog jäigi selleaegsesse seisu.

Kataloogi säilitamisotsus:

Kaart- ja sedelkataloogide säilitamise töögrupi koosolekul 26.04.2016. a otsustati, et pärast vajalike tööde teostamist see kataloog likvideeritakse. Praeguseks on tähestikkataloogist välja korjatud kirjed, mille ilmumiskohaks polnud Eesti ja mille kohaviidaks polnud Est. Need kirjed kontrollitakse e-kataloogis ESTER ja lisatakse puuduvad 'Estonica kogu' märksõnad. Kataloog on likvideeritud, koostatud on 1 näidiskast, mis asub kataloogide säilitamise ruumis näidiskastide kapis.

Infolehe koostaja: Kaja Kruus, 9. juuni 2016